

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM INFORMATIKAI KAR

Programozási nyelvek és Fordítóprogramok Tanszék

Java bytecode interpreter Javában

Témavezető:

Kozsik Tamás Dr.

egyetemi docens

Szerző:

Balázs Zoltán

programtervező informatikus BSc

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM INFORMATIKAI KAR

SZAKDOLGOZAT TÉMABEJELENTŐ

Hallgató adatai:

Név: Balázs Zoltán Neptun kód: HV56L5

Képzési adatok:

Szak: programtervező informatikus, alapképzés (BA/BSc/BProf)

Tagozat : Nappali

Belső témavezetővel rendelkezem

Témavezető neve: Kozsik Tamás Dr.

munkahelyének neve, tanszéke: ELTE IK, Programozási nyelvek és Fordítóprogramok Tanszék

munkahelyének címe: 1117, Budapest, Pázmány Péter sétány 1/C.

beosztás és iskolai végzettsége: egyetemi docens, programtervező matematikus

A szakdolgozat címe: Java bytecode interpreter Javában

A szakdolgozat témája:

(A témavezetővel konzultálva adja meg 1/2 - 1 oldal terjedelemben szakdolgozat témájának leírását)

A Java nyelvben írt programok fordításuk során nem közvetlenül gépi kódra fordulnak, hanem egy hardver-független nyelvre, amit bytecode-nak neveznek.

Ezt a bytecode-ot az esetek többségében a JVM (Java Virtual Machine) interpreter-e hajtva végre, vagy futási időben fordul le a fordító gép hardverének gépi kódjára.

A szakdolgozat célja egy olyan Java bytecode interpreter fejlesztése, amely képes már előre, valamilyen Java fordító által, elkészített bytecode-ot interpreter-álni, ezt sikeresen (és helyesen) lefuttatni.

A fejlesztett interpreter-nek képesnek kell lennie az ELTE Programtervező Informatikus BSc szakán, különböző, Java-t használó tárgyakon (Programozási nyelvek, Konkurens programozás) elkészített beadandók és házi feladatok generált bytecode-ját interpreter-álni, ezeket helyesen futtatni.

Budapest, 2022. 11. 24.

Tartalomjegyzék

1.	Bev	rezetés	3
2.	Fell	nasználói dokumentáció	4
	2.1.	Felsorolások	4
		2.1.1. Szoros térközű felsorolások	5
	2.2.	Képek, ábrák	6
		2.2.1. Képek szegélyezése	6
		2.2.2. Képek csoportosítása	7
	2.3.	Táblázatok	8
		2.3.1. Sorok és oszlopok egyesítése	8
		2.3.2. Több oldalra átnyúló táblázatok	8
3.	Fejl	esztői dokumentáció	11
	3.1.	Forráskódok	11
		3.1.1. Algoritmusok	12
	3.2.	Classfájl felépítése	13
	3.3.	Bytecode utasítások	15
4.	Öss	zegzés	24
Kö	öször	nyetnyilvánítás	25
Α.	Szir	nulációs eredmények	26
Iro	odalo	omjegyzék	2 8
Ál	oraje	egyzék	2 8
Tá	ábláz	atjegyzék	29
Al	gorit	tmusjegyzék	30

Forráskódjegyzék

31

1. fejezet

Bevezetés

A Java nyelvben írt programok fordításukat követően nem egy közletlen futtatható állományra (gépi kódra) fordulnak (a fordítást általában a beépített javac program végzi el), hanem egy köztes nyelvre, bytecode-ra, amelyet aztán különböző programokkal az adott architektúrán interpretáljuk. Legtöbb esetben az interpretálást a JVM (Java Virtual Machine) interpretere hajtja végre (ez a beépített java program).

A szakdolgozat célja egy kiegészítő program (fantázianevén Jabyinja - Java bytecode interpreter in <math>Java) írása, amely ugyan hagyatkozik a javac és java programokra (az előbbire a fordítás, az utóbbira a futtatás miatt), de a tényleges futtatást a különböző bytecode instrukciók implementálásval végzi el.

A program nincsen Java kód interpretálásához kötve, a Java bytecode a neve ellenére más programozási nyelveknek is az alapja (ezek közül az ismertebbek: Kotlin, Clojure), viszont a tesztelés csak Java kódból generált bytecodera tér ki, ugyanis a szakdolgozat céljaként az ELTE Programtervező Informatikus BSc szakán elkészített Java programok fordításának interpretálását tűztem ki.

A programnak szükséges értelmeznie kell egy adott Classfájlt (többet is ha egy külön fájlra is hivatkozunk), helyesen beolvasnia a benne lévő adatokat, majd a belépési (main) metódust lefuttatnia. A program erősen alapszik a Java nyelvbe beépített reflekcióra, ezen felül saját stack implementálása is szükséges. Mivel a Java nyelvre épül a program, ezért saját heap megírására nincsen szükség, ez automatikusan kezelve lesz.

2. fejezet

Felhasználói dokumentáció

Lorem ipsum dolor sit amet \mathbb{N} , consectetur adipiscing elit. Duis nibh leo, dapibus in elementum nec, aliquet id sem. Suspendisse potenti. Nullam sit amet consectetur nibh. Donec scelerisque varius turpis at tincidunt. Cras a diam in mauris viverra vehicula. Vivamus mi odio, fermentum vel arcu efficitur, lacinia viverra nibh. Aliquam aliquam ante mi, vel pretium arcu dapibus eu. Nulla finibus ante vel arcu tincidunt, ut consectetur ligula finibus. Mauris mollis lectus sed ipsum bibendum, ac ultrices erat dictum. Suspendisse faucibus euismod lacinia \mathbb{Z} .

2.1. Felsorolások

Etiam vel odio ante. Etiam pulvinar nibh quis massa auctor congue. Pellentesque quis odio vitae sapien molestie vestibulum sit amet et quam. Pellentesque vel dui eget enim hendrerit finibus at sit amet libero. Quisque sollicitudin ultrices enim, nec porta magna imperdiet vitae. Cras condimentum nunc dui, eget molestie nunc accumsan vel.

- Fusce in aliquet neque, in pretium sem.
- Donec tincidunt tellus id lectus pretium fringilla.
- Nunc faucibus, erat pretium tempus tempor, tortor mi fringilla neque, ac congue ex dui vitae mauris.

Donec dapibus sodales ante, at scelerisque nunc laoreet sit amet. Mauris porttitor tincidunt neque, vel ullamcorper neque pulvinar et. Integer eu lorem euismod, faucibus lectus sed, accumsan felis. Nunc ornare mi at augue vulputate, eu venenatis magna mollis. Nunc sed posuere dui, et varius nulla. Sed mollis nibh augue, eget scelerisque eros ornare nec.

- 1. Donec pretium et quam a cursus. Ut sollicitudin tempus urna et mollis.
- 2. Aliquam et aliquam turpis, sed fermentum mauris. Nulla eget ex diam.
- 3. Donec eget tellus pharetra, semper neque eget, rutrum diam 1. lépés.

Praesent porta, metus eget eleifend consequat, eros ligula eleifend ex, a pellentesque mi est vitae urna. Vivamus turpis nunc, iaculis non leo eget, mattis vulputate tellus. Maecenas rutrum eros sem, pharetra interdum nulla porttitor sit amet. In vitae viverra ante. Maecenas sit amet placerat orci, sed tincidunt velit. Vivamus mattis, enim vel suscipit elementum, quam odio venenatis elit¹, et mollis nulla nunc a risus. Praesent purus magna, tristique sed lacus sit amet, convallis malesuada magna.

Vestibulum venenatis malesuada enim, ac auctor erat vestibulum et. Phasellus id purus a leo suscipit accumsan.

Orci varius natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Nullam interdum rhoncus nisl, vel pharetra arcu euismod sagittis. Vestibulum ac turpis auctor, viverra turpis at, tempus tellus.

Morbi dignissim erat ut rutrum aliquet. Nulla eu rutrum urna. Integer non urna at mauris scelerisque rutrum sed non turpis.

2.1.1. Szoros térközű felsorolások

Phasellus ultricies, sapien sit amet ultricies placerat, velit purus viverra ligula, id consequat ipsum odio imperdiet enim:

- 1. Maecenas eget lobortis leo.
- 2. Donec eget libero enim.
- 3. In eu eros a eros lacinia maximus ullamcorper eget augue.

In quis turpis metus. Proin maximus nibh et massa eleifend, a feugiat augue porta. Sed eget est purus. Duis in placerat leo. Donec pharetra eros nec enim convallis:

 $^{^1\}mathrm{Phasellus}$ faucibus varius purus, nec tristique enim porta vitae.

- Pellentesque odio lacus.
- Maximus ut nisl auctor.
- Sagittis vulputate lorem.

Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Sed lorem libero, dignissim vitae gravida a, ornare vitae est.

Cras maximus massa commodo pellentesque viverra.

Morbi sit amet ante risus. Aliquam nec sollicitudin mauris

Ut aliquam rhoncus sapien luctus viverra arcu iaculis posuere

2.2. Képek, ábrák

Aliquam vehicula luctus mi a pretium. Nulla quam neque, maximus nec velit in, aliquam mollis tortor. Aliquam erat volutpat. Curabitur vitae laoreet turpis. Integer id diam ligula. Nulla sodales purus id mi consequat, eu venenatis odio pharetra. Cras a arcu quam. Suspendisse augue risus, pulvinar a turpis et, commodo aliquet turpis. Nulla aliquam scelerisque mi eget pharetra. Mauris sed posuere elit, ac lobortis metus. Proin lacinia sit amet diam sed auctor. Nam viverra orci id sapien sollicitudin, a aliquam lacus suscipit, 2.1. ábra:

2.1. ábra. Quisque ac tincidunt leo

2.2.1. Képek szegélyezése

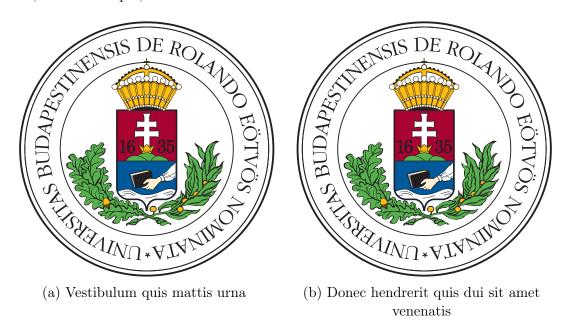
Ut aliquet nec neque eget fermentum. Cras volutpat tellus sed placerat elementum. Quisque neque dui, consectetur nec finibus eget, blandit id purus. Nam eget ipsum non nunc placerat interdum.

2.2. ábra. Quisque ac tincidunt leo

2.2.2. Képek csoportosítása

In non ipsum fermentum urna feugiat rutrum a at odio. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Nulla tincidunt mattis nisl id suscipit. Sed bibendum ac felis sed volutpat. Nam pharetra nisi nec facilisis faucibus. Aenean tristique nec libero non commodo. Nulla egestas laoreet tempus. Nunc eu aliquet nulla, quis vehicula dui. Proin ac risus sodales, gravida nisi vitae, efficitur neque, 2.3. ábra:

2.3. ábra. Aenean porttitor mi volutpat massa gravida

Nam et nunc eget elit tincidunt sollicitudin. Quisque ligula ipsum, tempor vitae tortor ut, commodo rhoncus diam. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Phasellus vehicula quam dui, eu convallis metus porta ac.

2.3. Táblázatok

Nam magna ex, euismod nec interdum sed, sagittis nec leo. Nam blandit massa bibendum mattis tristique. Phasellus tortor ligula, sodales a consectetur vitae, placerat vitae dolor. Aenean consequat in quam ac mollis.

Phasellus tortor	Aenean consequat
Sed malesuada	Aliquam aliquam velit in convallis ultrices.
Purus sagittis	Quisque lobortis eros vitae urna lacinia euismod.
Pellentesque	Curabitur ac lacus pellentesque, eleifend sem ut, placerat enim. Ut auctor tempor odio ut dapibus.

2.1. táblázat. Maecenas tincidunt non justo quis accumsan

2.3.1. Sorok és oszlopok egyesítése

Mauris a dapibus lectus. Vestibulum commodo nibh ante, ut maximus magna eleifend vel. Integer vehicula elit non lacus lacinia, vitae porttitor dolor ultrices. Vivamus gravida faucibus efficitur. Ut non erat quis arcu vehicula lacinia. Nulla felis mauris, laoreet sed malesuada in, euismod et lacus. Aenean at finibus ipsum. Pellentesque dignissim elit sit amet lacus congue vulputate.

Quisque	Suspendisse		Aliquam		Vivamus	
Quisque	Proin	Nunc	Proin	Nunc	Proin	Nunc
Leo	2,80 MB	100%	232 KB	8,09%	248 KB	8,64%
Vel	9,60 MB	100%	564 KB	5,74%	292 KB	2,97%
Auge	78,2 MB	100%	52,3 MB	66,88%	3,22 MB	4,12%

2.2. táblázat. Vivamus ac arcu fringilla, fermentum neque sed, interdum erat. Mauris bibendum mauris vitae enim mollis, et eleifend turpis aliquet.

2.3.2. Több oldalra átnyúló táblázatok

Nunc porta placerat leo, sit amet porttitor dui porta molestie. Aliquam at fermentum mi. Maecenas vitae lorem at leo tincidunt volutpat at nec tortor. Vivamus semper lacus eu diam laoreet congue. Vivamus in ipsum risus. Nulla ullamcorper finibus mauris non aliquet. Vivamus elementum rhoncus ex ut porttitor.

Praesent aliquam mauris enim				
Suspendisse potenti	Lorem ipsum dolor sit amet			
Praesent	Nulla ultrices et libero sit amet fringilla. Nunc scelerisque			
	ante tempus sapien placerat convallis.			
Luctus	Integer hendrerit erat massa, non hendrerit risus conval-			
	lis at. Curabitur ultrices, justo in imperdiet condimentum,			
	neque tortor luctus enim, luctus posuere massa erat vitae			
	nibh.			
Egestas	Duis fermentum feugiat augue in blandit. Mauris a			
	tempor felis. Pellentesque ultricies tristique dignissim.			
	Pellentesque aliquam semper tristique. Nam nec egestas			
	dolor. Vestibulum id elit quis enim fringilla tempor eu a			
	mauris. Aliquam vitae lacus tellus. Phasellus mauris lectus,			
	aliquam id leo eget, auctor dapibus magna. Fusce lacinia			
	felis ac elit luctus luctus.			
Dignissim	Praesent aliquam mauris enim, vestibulum posuere massa			
	facilisis in. Suspendisse potenti. Nam quam purus, rutrum			
	eu augue ut, varius vehicula tellus. Fusce dui diam, aliquet			
	sit amet eros at, sollicitudin facilisis quam. Phasellus tem-			
	por metus vel augue gravida pretium. Proin aliquam aliqu-			
	am blandit. Nulla id tempus mi. Fusce in aliquam tortor.			
Pellentesque	Donec felis nibh, imperdiet a arcu non, vehicula gravida			
	nibh. Quisque interdum sapien eu massa commodo, ac ele-			
	mentum felis faucibus.			
Molestie	Cras ullamcorper tellus et auctor ultricies. Maecenas tin-			
	cidunt euismod lectus nec venenatis. Suspendisse potenti.			
	Pellentesque pretium nunc ut euismod cursus. Nam vene-			
	natis condimentum quam. Curabitur suscipit efficitur ali-			
	quet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis			
	in faucibus.			

2. Felhasználói dokumentáció

Suspendisse potenti	Lorem ipsum dolor sit amet
Vivamus semper	In purus purus, faucibus eu libero vulputate, tristique so-
	dales nunc. Nulla ut gravida dolor. Fusce vel pellentesque
	mi, vel efficitur eros. Nunc vitae elit tellus. Sed vestibulum
	auctor consequat.
Condimentum	Nulla scelerisque, leo et facilisis pretium, risus enim cursus
	turpis, eu suscipit ipsum ipsum in mauris. Praesent eget
	pulvinar ipsum, suscipit interdum nunc. Nam varius massa
	ut justo ullamcorper sollicitudin. Vivamus facilisis suscipit
	neque, eu fermentum risus. Ut at mi mauris.

2.3.táblázat. Praesent ullam
corper consequat tellus ut eleifend

3. fejezet

Fejlesztői dokumentáció

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Duis nibh leo, dapibus in elementum nec, aliquet id sem. Suspendisse potenti. Nullam sit amet consectetur nibh. Donec scelerisque varius turpis at tincidunt.

3.1. Forráskódok

Nulla sodales purus id mi consequat, eu venenatis odio pharetra. Cras a arcu quam. Suspendisse augue risus, pulvinar a turpis et, commodo aliquet turpis. Nulla aliquam scelerisque mi eget pharetra. Mauris sed posuere elit, ac lobortis metus. Proin lacinia sit amet diam sed auctor. Nam viverra orci id sapien sollicitudin, a aliquam lacus suscipit. Quisque ac tincidunt leo 3.1. és 3.2. forráskód:

```
#include <stdio>
int main()
{
   int c;
   std::cout << "Hello World!" << std::endl;

   std::cout << "Press any key to exit." << std::endl;
   std::cin >> c;

return 0;
}
```

3.1. forráskód. Hello World in C++

```
using System;
2 namespace HelloWorld
    class Hello
    {
5
      static void Main()
6
        Console.WriteLine("Hello World!");
        Console.WriteLine("Press any key to exit.");
10
        Console.ReadKey();
11
      }
    }
13
14 }
```

3.2. forráskód. Hello World in C#

3.1.1. Algoritmusok

Az 1. algoritmus egy általános elágazás és korlátozás algoritmust (*Branch and Bound algorithm*) mutat be. A 3. lépésben egy megfelelő kiválasztási szabályt kell alkalmazni. Példa forrása: Acta Cybernetica (ez egy hiperlink).

1. algoritmus A general interval B&B algorithm

```
Funct IBB(S, f)
 1: Set the working list \mathcal{L}_W := \{S\} and the final list \mathcal{L}_Q := \{\}
 2: while (\mathcal{L}_W \neq \emptyset) do
        Select an interval X from \mathcal{L}_W
                                                                                 ▷ Selection rule
 3:
        Compute lbf(X)
                                                                                ▶ Bounding rule
 4:
        if X cannot be eliminated then
                                                                              ▷ Elimination rule
 5:
            Divide X into X^j, j = 1, ..., p, subintervals
                                                                                  ▷ Division rule
 6:
            for j = 1, \ldots, p do
 7:
                if X^j satisfies the termination criterion then
                                                                             ▶ Termination rule
 8:
                     Store X^j in \mathcal{L}_W
 9:
                else
10:
                     Store X^j in \mathcal{L}_W
11:
12:
                end if
            end for
13:
        end if
15: end while
16: return \mathcal{L}_Q
```

3.2. Classfájl felépítése

A legegyszerűbb Classfájl ami értelmes, viszont nem futattható:

```
FE
               BE
                                                   00
          BA
                         00
                             00
                                  00
                                      00
                                          00
                                               00
                                                       00
                                                            00
                                                                00
00
          00
     00
               00
                    00
                         00
                             00
```

Java kódban ennek megfelelője az üres fájl:

Classfájl formátumának magyarázata:

- CA FE BA BE: Mágikus szám, amely minden Class fájl elején megtalálható
- 00 00 00 00: Class fájl Minor és Major verziószáma, egy táblázatnak megfelelően a fordítóprogram verziója
- 00 00: A Constant Pool mérete (+1, mivel 1-től indexelt, itt nem számít)
- 00 00: Hozzáférési zászlók ()
- 00 00: This osztály indexe a Constant Pool-ban
- 00 00: Super osztály indexe a Constant Pool-ban
- 00 00: Interfészek száma
- 00 00: Adattagok száma
- 00 00: Függvények száma
- 00 00: Osztály attribútumainak száma

A legegyszerűbb Classfájl amit a *Jabyinja* program le tud futtatni (a beépített java program nem képes ezt lefuttatni, mivel nincsenek benne osztályok, a JVM specifikáció alapján az osztályok elhanyagolhatóak):

```
FE
          BA
                BE
                     00
                          00
                               00
                                   00
                                                           04
                                                                    6F
CA
                                        00
                                             04
                                                 01
                                                      00
                                                               43
64
                                                           28
     65
          01
                00
                     04
                          6D
                               61
                                   69
                                        6E
                                             01
                                                  00
                                                      03
                                                               29
                                                                    56
00
     21
          00
                     00
                          00
                                   00
                                        00
                                             00
                                                 00
                                                      01
                                                                    00
                00
                               00
                                                           00
                                                               09
02
     00
          03
                     01
                          00
                               01
                                   00
                                        00
                                             00
                                                 0D
                                                      00
                                                           00
                                                               00
                                                                   00
                00
00
                                   00
     00
           00
                01
                     В1
                          00
                               00
                                        00
```

Java kód megfelelője:

```
public static void main() {
    return;
}
```

Classfájl formátumának magyarázata:

- CA FE BA BE: Mágikus szám, amely minden Classfájl elején megtalálható
- 00 00 00 00: Classfájl Minor és Major verziószáma, egy táblázatnak megfelelően a javac fordítóprogram verziója
- 00 04: A Constant Pool mérete (+1, mivel 1-től indexelt)
- 01 00 04 43 6F 64 65 01 00 04 6D 61 69 6E 01 00 03 28 29 56: Constant Pool

```
- 01 00 04 43 6F 64 65
```

01: Constant Pool Info érték (CONSTANT_Utf8)

00 04: 4 hosszú

43 6F 64 65: A CONSTANT_Utf8 értéke: Code

- 01 00 04 6D 61 69 6E

01: Constant Pool Info érték (CONSTANT_Utf8)

00 04: 4 hosszú

6D 61 69 6E: A CONSTANT_Utf8 értéke: main

 $-01\ 00\ 03\ 28\ 29\ 56$

01: Constant Pool Info érték (CONSTANT_Utf8)

00 03: 3 hosszú

28 29 56: A CONSTANT_Utf8 értéke: ()V

- 00 21: Hozzáférési zászlók (Public, Super) elhanyagolhatóak ebben az esetben
- 00 00: This osztály indexe a Constant Pool-ban
- 00 00: Super osztály indexe a Constant Pool-ban
- 00 00: Interfészek száma

```
• 00 00: Adattagok száma
```

- 00 01: Függvények száma
- 00 09 00 02 00 03 00 01 00 01 00 00 0D 00 00 00 00 00 00 00 01 B1 00 00

00 00: Függvények

- 00 09 00 02 00 03 00 01 00 01 00 00 0D 00 00 00 00 00 00 00 01 B1 00

00 00 00

00 09: Hozzáférési zászlók (Public, Static)

00 02: Constant Poolban lévő indexe a függvénynek: main

00 03: Függvény leírása (bemeneti paraméterek, visszatérési érték): () V

00 01: Függvény attribútumainak száma

00 01 00 00 00 0D 00 00 00 00 00 00 01 B1 00 00 00 00: Attribútumok

• 00 01 00 00 00 0D 00 00 00 00 00 00 01 B1 00 00 00 00

00 01: Constant Pool-ban lévő indexe az attribútumnak: Code

00 00 00 0D: Attribútum hossza (od = 13 bájt)

00 00 00 00 00 00 00 01 B1 00 00 00 00: Attribútum

- 00 00 00 00 00 00 00 01 B1 00 00 00 00

00 00: Stack mérete

00 00: Lokális változók száma

00~00~00~01: Kód hossza

B1: Kód (B1 = return)

00 00: Kivételek száma

00 00: Attribútum attribútumainak száma

• 00 00: Osztály attribútumainak száma

3.3. Bytecode utasítások

Az összes bytecode utasítás implementálva van, ezekről az alábbi táblázatban röviden pár dolog le van írva, nemlegesen a hex kódjuk, extra értékek utánuk, illetve hogy a stack-et hogyan változtatják

Bytecode utasítások				
Neve	HEX	Paraméterek	Stack	
NOP	00			
ACONST_NULL	01		\rightarrow NULL	

Neve	HEX	Paraméterek	Stack
ICONST_M1	02		→ -1
ICONST_0	03		$\rightarrow 0$
ICONST_1	04		$\rightarrow 1$
ICONST_2	05		$\rightarrow 2$
ICONST_3	06		$\rightarrow 3$
ICONST_4	07		$\rightarrow 4$
ICONST_5	08		$\rightarrow 5$
LCONST_0	09		$\rightarrow 0$ L
LCONST_1	0A		\rightarrow 1L
FCONST_0	0B		→ 0.0f
FCONST_1	0C		→ 1.0f
FCONST_2	0D		$\rightarrow 2.0 f$
DCONST_0	0E		$\rightarrow 0.0$
DCONST_1	0F		$\rightarrow 1.0$
BIPUSH	10	u8 value	ightarrow value
SIPUSH	11	u16 value	ightarrow value
LDC	12	u8 index	$ ightarrow$ CONSTANT_POOL[index]
$LDC_{_}W$	13	u16 index	$ ightarrow$ CONSTANT_POOL[index]
LDC2_W	14	u16 index	$ ightarrow$ CONSTANT_POOL[index]
ILOAD	15	u8 index	ightarrow LOCAL[index]
LLOAD	16	u8 index	ightarrow LOCAL[index]
FLOAD	17	u8 index	ightarrow LOCAL[index]
DLOAD	18	u8 index	ightarrow LOCAL[index]
ALOAD	19	u8 index	ightarrow LOCAL[index]
ILOAD_0	1A		→ LOCAL[0]
ILOAD_1	1B		ightarrow LOCAL[1]
ILOAD_2	1C		ightarrow LOCAL[2]
ILOAD_3	1D		ightarrow LOCAL[3]
LLOAD_0	1E		ightarrow LOCAL[0]
LLOAD_1	1F		ightarrow LOCAL[1]
LLOAD_2	20		ightarrow LOCAL[2]
LLOAD_3	21		ightarrow LOCAL[3]

Neve	HEX	Paraméterek	Stack
FLOAD_0	22		ightarrow LOCAL[0]
FLOAD_1	23		ightarrow LOCAL[1]
FLOAD_2	24		ightarrow LOCAL[2]
FLOAD_3	25		ightarrow LOCAL[3]
DLOAD_0	26		ightarrow LOCAL[0]
DLOAD_1	27		ightarrow LOCAL[1]
DLOAD_2	28		ightarrow LOCAL[2]
DLOAD_3	29		→ LOCAL[3]
ALOAD_0	2A		ightarrow LOCAL[0]
ALOAD_1	2B		ightarrow LOCAL[1]
ALOAD_2	2C		ightarrow LOCAL[2]
ALOAD_3	2D		ightarrow LOCAL[3]
IALOAD	2E		arrayref, index $ ightarrow$ value
LALOAD	2F		arrayref, index $ o$ value
FALOAD	30		arrayref, index $ ightarrow$ value
DALOAD	31		arrayref, index $ ightarrow$ value
AALOAD	32		arrayref, index $ ightarrow$ value
BALOAD	33		arrayref, index $ o$ value
CALOAD	34		arrayref, index $ ightarrow$ value
SALOAD	35		arrayref, index $ ightarrow$ value
ISTORE	36	u8 index	$\texttt{value} \rightarrow$
LSTORE	37	u8 index	$\texttt{value} \rightarrow$
FSTORE	38	u8 index	$\texttt{value} \rightarrow$
DSTORE	39	u8 index	$\texttt{value} \rightarrow$
ASTORE	3A	u8 index	objectref $ ightarrow$
ISTORE_0	3B		$\texttt{value} \rightarrow$
ISTORE_1	3C		$\mathtt{value} \to$
ISTORE_2	3D		$\texttt{value} \rightarrow$
ISTORE_3	3E		$\texttt{value} \rightarrow$
LSTORE_0	3F		$\texttt{value} \rightarrow$
LSTORE_1	40		$\mathtt{value} \to$
LSTORE_2	41		$\mathtt{value} \to$

Neve	HEX	Paraméterek	Stack
LSTORE_3	42		$\texttt{value} \to$
FSTORE_ 0	43		$\texttt{value} \rightarrow$
FSTORE_1	44		$\texttt{value} \rightarrow$
FSTORE_2	45		$\texttt{value} \rightarrow$
FSTORE_3	46		$\texttt{value} \rightarrow$
DSTORE_ 0	47		value $ ightarrow$
DSTORE_1	48		$\texttt{value} \rightarrow$
DSTORE_2	49		$\texttt{value} \rightarrow$
$DSTORE_3$	4A		$\texttt{value} \rightarrow$
ASTORE_0	4B		value $ ightarrow$
ASTORE_1	4C		value $ ightarrow$
ASTORE_2	4D		value $ ightarrow$
$ASTORE_3$	4E		$\texttt{value} \rightarrow$
IASTORE	4F		arrayref, index, value $ ightarrow$
LASTORE	50		arrayref, index, value $ ightarrow$
FASTORE	51		arrayref, index, value $ ightarrow$
DASTORE	52		arrayref, index, value $ ightarrow$
AASTORE	53		arrayref, index, value $ ightarrow$
BASTORE	54		arrayref, index, value $ ightarrow$
CASTORE	55		arrayref, index, value $ ightarrow$
SASTORE	56		arrayref, index, value $ ightarrow$
POP	57		value $ ightarrow$
POP2	58		{value2, value1} $ ightarrow$
DUP	59		$ ext{value} ightarrow ext{value}, ext{value}$
DUP_X1	5A		{value2, value1} $ ightarrow$
			value1, {value2, value1}
DUP_X2	5B		value3, value2, value1 $ ightarrow$
			value1, value3, value2, value1
DUP2	5C		{value2, value1} $ ightarrow$
			{value2, value1}, {value2, value1}
DUP2_X1	5D		value3, {value2, value1} $ ightarrow$

Neve	HEX	Paraméterek	Stack
			{value2, value1}, value3, {value2,
			value1}
DUP2_X2	5E		{value4, value3}, {value2, value1}
			\rightarrow
			{value2, value1}, {value4, value3},
			{value2, value1}
SWAP	5F		value2, value1 $ ightarrow$ value1, value2
IADD	60		value1, value2 $ ightarrow$ result
LADD	61		value1, value2 $ ightarrow$ result
FADD	62		value1, value2 $ ightarrow$ result
DADD	63		value1, value2 $ ightarrow$ result
ISUB	64		value1, value2 $ ightarrow$ result
LSUB	65		value1, value2 $ ightarrow$ result
FSUB	66		value1, value2 $ ightarrow$ result
DSUB	67		value1, value2 $ ightarrow$ result
IMUL	68		value1, value2 $ ightarrow$ result
LMUL	69		value1, value2 $ ightarrow$ result
FMUL	6A		value1, value2 $ ightarrow$ result
DMUL	6B		value1, value2 $ ightarrow$ result
IDIV	6C		value1, value2 $ ightarrow$ result
LDIV	6D		value1, value2 $ ightarrow$ result
FDIV	6E		value1, value2 $ ightarrow$ result
DDIV	6F		value1, value2 $ ightarrow$ result
IREM	70		value1, value2 $ ightarrow$ result
LREM	71		value1, value2 $ ightarrow$ result
FREM	72		value1, value2 $ ightarrow$ result
DREM	73		value1, value2 $ ightarrow$ result
INEG	74		$\texttt{value} \rightarrow \texttt{result}$
LNEG	75		$\texttt{value} \rightarrow \texttt{result}$
FNEG	76		$\texttt{value} \rightarrow \texttt{result}$
DNEG	77		$\texttt{value} \rightarrow \texttt{result}$
ISHL	78		value1, value2 $ ightarrow$ result

Neve	HEX	Paraméterek	Stack
LSHL	79		value1, value2 $ ightarrow$ result
ISHR	7A		value1, value2 $ ightarrow$ result
LSHR	7B		value1, value2 $ ightarrow$ result
IUSHR	7C		value1, value2 $ ightarrow$ result
LUSHR	7D		value1, value2 $ ightarrow$ result
IAND	7E		value1, value2 $ ightarrow$ result
LAND	7F		value1, value2 $ ightarrow$ result
IOR	80		value1, value2 $ ightarrow$ result
LOR	81		value1, value2 $ ightarrow$ result
IXOR	82		value1, value2 $ ightarrow$ result
LXOR	83		value1, value2 $ ightarrow$ result
IINC	84	u8 index,	→
		u8 const	
I2L	85		$ ext{value} ightarrow ext{result}$
I2F	86		$\texttt{value} \to \texttt{result}$
I2D	87		$\texttt{value} \to \texttt{result}$
L2I	88		$\mathtt{value} \to \mathtt{result}$
L2F	89		$\mathtt{value} \to \mathtt{result}$
L2D	8A		$\mathtt{value} \to \mathtt{result}$
F2I	8B		$\mathtt{value} \to \mathtt{result}$
F2L	8C		$\mathtt{value} \to \mathtt{result}$
F2D	8D		$\mathtt{value} \to \mathtt{result}$
D2I	8E		$\mathtt{value} \to \mathtt{result}$
D2L	8F		$\texttt{value} \rightarrow \texttt{result}$
D2F	90		$\texttt{value} \rightarrow \texttt{result}$
I2B	91		$\mathtt{value} \to \mathtt{result}$
I2C	92		$\mathtt{value} \to \mathtt{result}$
I2S	93		$ ext{value} ightarrow ext{result}$
LCMP	94		value1, value2 $ ightarrow$ result
FCMPL	95		value1, value2 $ ightarrow$ result
FCMPG	96		value1, value2 $ ightarrow$ result
DCMPL	97		value1, value2 $ ightarrow$ result

Neve	HEX	Paraméterek	Stack
DCMPG	98		value1, value2 $ ightarrow$ result
IFEQ	99	u16 branch	$\mathtt{value} \to$
IFNE	9A	u16 branch	$\mathtt{value} \to$
IFLT	9B	u16 branch	$\mathtt{value} \to$
IFGE	9C	u16 branch	$\mathtt{value} \to$
IFGT	9D	u16 branch	$\mathtt{value} \to$
IFLE	9E	u16 branch	$\mathtt{value} \to$
IF_ICMPEQ	9F	u16 branch	value1, value2 $ ightarrow$
IF_ICMPNE	A0	u16 branch	value1, value2 $ ightarrow$
IF_ICMPLT	A1	u16 branch	value1, value2 $ ightarrow$
IF_ICMPGE	A2	u16 branch	value1, value2 $ ightarrow$
IF_ICMPGT	A3	u16 branch	value1, value2 $ ightarrow$
IF_ICMPLE	A4	u16 branch	value1, value2 $ ightarrow$
IF_ACMPEQ	A5	u16 branch	value1, value2 $ ightarrow$
IF_ACMPNE	A6	u16 branch	value1, value2 $ ightarrow$
GOTO	A7	u16 branch	→
JSR	A8	u16 branch	ightarrow address
RET	A9	u8 index	→
TABLESWITCH	AA	[0-3] byte	
		padding,	
		u32 default,	
		u32 low,	$\mathtt{index} \to$
		u32 high,	
		jump offsets	
LOOKUPSWITCH	AB	[0-3] byte	
		padding,	
		u32 default,	
		u32 npairs,	$\texttt{key} \to$
		match-offset	
		pairs	
IRETURN	AC		$\mathtt{value} \to$
LRETURN	AD		$\mathtt{value} \to$

Neve	HEX	Paraméterek	Stack
FRETURN	AE		$\texttt{value} \rightarrow$
DRETURN	AF		value $ ightarrow$
ARETURN	В0		objectref $ ightarrow$
RETURN	B1		→
GETSTATIC	B2	u16 index	ightarrow value
PUTSTATIC	В3	u16 index	$\texttt{value} \rightarrow$
GETFIELD	B4	u16 index	$ ext{objectref} ightarrow ext{value}$
PUTFLIED	B5	u16 index	objectref, value $ ightarrow$
INVOKEVIRTUAL	В6	u16 index	objectref, [args] $ ightarrow$ result
INVOKESPECIAL	B7	u16 index	objectref, [args] $ ightarrow$ result
INVOKESTATIC	B8	u16 index	$[\texttt{args}] \to \texttt{result}$
INVOKEINTERFACE	В9	u16 index	objectref, [args] $ ightarrow$ result
		u8 count, 0	
INVOKEDYNAMIC	BA	u16 index,	$[\texttt{args}] \to \texttt{result}$
		0, 0	
NEW	BB	u16 index	ightarrow objectref
NEWARRAY	BC	u8 atype	$ ext{count} ightarrow ext{arrayref}$
ANEWARRAY	BD	u16 index	$ ext{count} ightarrow ext{arrayref}$
ARRAYLENGTH	BE	u16 index	$\texttt{arrayref} \to \texttt{length}$
ATHROW	BF		objectref $ ightarrow$ objectref
CHECKCAST	С0	u16 index	objectref $ ightarrow$ objectref
INSTANCEOF	C1	u16 index	$\texttt{objectref} \rightarrow \texttt{result}$
MONITORENTER	C2	u16 index	objectref $ ightarrow$
MONITOREXIT	С3	u16 index	$\texttt{objectref} \rightarrow$
WIDE	C4	u8 opcode	
		u16 index	
		vagy	mint az adott utasitas
		u8 opcode,	
		u16 index,	
		u16 count	
MULTIANEWARRAY	C5	u16 index,	$ exttt{[counts]} ightarrow ext{arrayref}$
		u8 dimensions	

3. Fejlesztői dokumentáció

Neve	HEX	Paraméterek	Stack
IFNULL	C6	u16 branch	$\texttt{value} \rightarrow$
IFNONNULL	C7	u16 branch	$\texttt{value} \rightarrow$
$GOTO_{_}W$	C8	u32 branch	→
JSR_ W	С9	u32 branch	ightarrow address

3.1.táblázat. A JVM Bytecode különböző utasításai

4. fejezet

Összegzés

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. In eu egestas mauris. Quisque nisl elit, varius in erat eu, dictum commodo lorem. Sed commodo libero et sem laoreet consectetur. Fusce ligula arcu, vestibulum et sodales vel, venenatis at velit. Aliquam erat volutpat. Proin condimentum accumsan velit id hendrerit. Cras egestas arcu quis felis placerat, ut sodales velit malesuada. Maecenas et turpis eu turpis placerat euismod. Maecenas a urna viverra, scelerisque nibh ut, malesuada ex.

Aliquam suscipit dignissim tempor. Praesent tortor libero, feugiat et tellus porttitor, malesuada eleifend felis. Orci varius natoque penatibus et magnis dis parturient
montes, nascetur ridiculus mus. Nullam eleifend imperdiet lorem, sit amet imperdiet
metus pellentesque vitae. Donec nec ligula urna. Aliquam bibendum tempor diam,
sed lacinia eros dapibus id. Donec sed vehicula turpis. Aliquam hendrerit sed nulla vitae convallis. Etiam libero quam, pharetra ac est nec, sodales placerat augue.
Praesent eu consequat purus.

Köszönyetnyilvánítás

Petes Márton (ELTE IK PTI BSc): Az elekadásaim során elképesztően sok segítséget nyújtott, nélküle nem tudom hogy meglett volna-e a szakdolgozat

A. függelék

Szimulációs eredmények

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Pellentesque facilisis in nibh auctor molestie. Donec porta tortor mauris. Cras in lacus in purus ultricies blandit. Proin dolor erat, pulvinar posuere orci ac, eleifend ultrices libero. Donec elementum et elit a ullamcorper. Nunc tincidunt, lorem et consectetur tincidunt, ante sapien scelerisque neque, eu bibendum felis augue non est. Maecenas nibh arcu, ultrices et libero id, egestas tempus mauris. Etiam iaculis dui nec augue venenatis, fermentum posuere justo congue. Nullam sit amet porttitor sem, at porttitor augue. Proin bibendum justo at ornare efficitur. Donec tempor turpis ligula, vitae viverra felis finibus eu. Curabitur sed libero ac urna condimentum gravida. Donec tincidunt neque sit amet neque luctus auctor vel eget tortor. Integer dignissim, urna ut lobortis volutpat, justo nunc convallis diam, sit amet vulputate erat eros eu velit. Mauris porttitor dictum ante, commodo facilisis ex suscipit sed.

Sed egestas dapibus nisl, vitae fringilla justo. Donec eget condimentum lectus, molestie mattis nunc. Nulla ac faucibus dui. Nullam a congue erat. Ut accumsan sed sapien quis porttitor. Ut pellentesque, est ac posuere pulvinar, tortor mauris fermentum nulla, sit amet fringilla sapien sapien quis velit. Integer accumsan placerat lorem, eu aliquam urna consectetur eget. In ligula orci, dignissim sed consequat ac, porta at metus. Phasellus ipsum tellus, molestie ut lacus tempus, rutrum convallis elit. Suspendisse arcu orci, luctus vitae ultricies quis, bibendum sed elit. Vivamus at sem maximus leo placerat gravida semper vel mi. Etiam hendrerit sed massa ut lacinia. Morbi varius libero odio, sit amet auctor nunc interdum sit amet.

Aenean non mauris accumsan, rutrum nisi non, porttitor enim. Maecenas vel tortor ex. Proin vulputate tellus luctus egestas fermentum. In nec lobortis risus, sit amet tincidunt purus. Nam id turpis venenatis, vehicula nisl sed, ultricies nibh. Suspendisse in libero nec nisi tempor vestibulum. Integer eu dui congue enim venenatis lobortis. Donec sed elementum nunc. Nulla facilisi. Maecenas cursus id lorem et finibus. Sed fermentum molestie erat, nec tempor lorem facilisis cursus. In vel nulla id orci fringilla facilisis. Cras non bibendum odio, ac vestibulum ex. Donec turpis urna, tincidunt ut mi eu, finibus facilisis lorem. Praesent posuere nisl nec dui accumsan, sed interdum odio malesuada.

Ábrák jegyzéke

2.1.	Quisque ac tincidunt leo	6
2.2.	Quisque ac tincidunt leo	7
2.3.	Aenean porttitor mi volutpat massa gravida	7

Táblázatok jegyzéke

2.1.	Maecenas tincidunt non justo quis accumsan	8
2.2.	Rövid cím a táblázatjegyzékbe	8
2.3.	Praesent ullamcorper consequat tellus ut eleifend	10
3.1.	A JVM Bytecode különböző utasításai	23

Algoritmusjegyzék

1.	A general	interval	В&В	algorithm																				1	2
----	-----------	----------	-----	-----------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	---

Forráskódjegyzék

3.1.	Hello World in C++														11
3.2.	Hello World in $C\#$.														12